

Åben dagsorden

Teknik- og Miljøudvalget 2018-2021

Teknik- & Miljøsekretariatet

Mødedato: 12. juni 2019
Mødet påbegyndt: kl. 12:00
Mødet afsluttet: kl.
Mødested: Hjørring Rådhus - Lokale 049
Fraværende:

Bemærkninger

Følgende sager behandles:

Pkt. Tekst	Side
9 Fisketrappen - vandplanprojekt	2

01.05.18-P17-1-16

---

9. Fisketrappen - vandplanprojekt

Resumé

Fisketrappen er i vandplanerne udpeget som en spærring, der hindrer fri passage. Teknik- og Miljøudvalget skal tage stilling til, hvilke af 3 scenarier, der skal arbejdes videre med, med henblik på at skabe fri passage for fisk til 250 km vandløb opstrøms fisketrappen.

Sagsfremstilling

I Vandplan 2 (Vandområdeplan 2015-2021) er fisketrappen ved det Gl. Elværk i Bindslev udpeget til en spærring, der hindrer fri passage af fisk til 250 km vandløb opstrøms fisketrappen. Opgaven med at skabe fri passage ved fisketrappen er en bunden opgave fra staten med baggrund i EU's Vandrammedirektiv. Det betyder, at opgaven med at skabe fri passage skal løses. Kommunen har endvidere forpligtet sig til at løse opgaven ved vedtagelse af vandhandleplan for Hjørring Kommune i juni 2015.

Der er store interesser i området ved Bindslev Gl. Elværk og fisketrappen. Der er rekreative interesser som kanosejlads, fiskeri og museumsdrift på Elværket. Herudover er der interesse i at bevare fisketrappen fra en gruppe af borgere i Bindslev, da de oplever, at fisketrappen har stor betydning for lokalområdet. Andre grupper repræsenteret af naturfredningsforeningen og lystfiskerne ønsker derimod at fisketrappen fjernes, da de ønsker et naturligt vandløb, der vil skabe bedre mulighed for godt fiskeri opstrøms fisketrappen. Der er således en række modstridende lokale interesser i forhold til en løsning med at skabe fri passage.

En løsning, der skaber fri passage skal være i overensstemmelse med retningslinjer opstillet af staten, både i forhold til den fysiske udformning af vandløbet og den økonomiske ramme. Krav til fysisk udformning omfatter klare krav til, hvor stort et fald Uggerby Å må have på den genoprettede strækning (stryg), og hvor stor en vandmængde, der kan tildeles Elværket og/eller fisketrappen. Bliver faldet på stryget for stort, vil det være en funktionel spærring, og bliver vandindtaget til Elværket for stort, har det betydning for den naturlige variation i vandføringen i Uggerby Å, hvilket vil påvirke opvandring af fisk negativt. Herudover viser geotekniske målinger, at det ikke er muligt at afvikle faldet ind igennem Bindslev by på grund af fare for sætningsskader.

Til udarbejdelse af forundersøgelse og detailprojekt er der anvendt eksterne konsulenter, der har haft til opgave at finde en løsning, der bedst muligt tilgodeser de forskellige ønsker inden for de rammer, staten har givet. En følgegruppe har under hele processen været inddraget i arbejdet. Følgegruppen består af Bindslev Borger - Handel - Erhverv (BHE), Danmarks Naturfredningsforening, Tversted Natur- og Vandplejeforening, Uggerby Kanofart, Bindslev Gl. Elværk, Grøn Guide og Sportsfiskerforeningen for Hjørring og Omegn.

Forundersøgelsen resulterede i 3 scenarier, der alle opfylder krav fra staten om fysisk udformning og økonomisk ramme. De 3 scenarier er beskrevet i bilag 1.

- Scenarie 1 (bilag 2): Her omlægges Uggerby Å, så forløbet lægges imellem Elværket og fisketrappen. Fisketrappen bevares i en vis udstrækning, da det øverste trin i trappen bevares. Hvordan det kan se ud, fremgår af en visualisering i bilag 5 - dias 1 (før) og dias 2 (efter). Dette scenarie opfylder krav om fald og vandindtag fra staten samtidig med, at noget af fisketrappen bevares. Løsningen betyder dog, at Elværk og fisketrappe skal deles om det vand, der er muligt at tildele til vandindtag efter statens retningslinjer. Det vil betyde, at kun en meget lille mængde vand kan ledes over den reducerede fisketrappe. I scenariet er foreslået en akvadukt, der leder vand til den reducerede fisketrappe. Omkostninger på 8-12,000 mio. kr. til realisering af scenarie 1 dækkes af staten. Akvadukten falder dog ikke inden for omkostninger, som staten yder tilskud til. Hjørring Kommune skal derfor selv betale etableringen af akvadukten. Akvadukten forventes at koste i omegnen af 1-2,000 mio. kr., afhængig af den konkrete løsning. Såfremt denne løsnings vælges skal omkostninger til akvadukten indarbejdes i de kommende års budgetter.
- Scenarie 2 (bilag 3): Her fjernes fisketrappen helt, og Uggerby Å følger hovedløbet. Der etableres et langt stryg, der vil give god mulighed for at se fisk vandre op i Uggerby Å. Dette scenarie opfylder alle krav fra staten. Elværket kan tildeles hele den mængde vand, det er muligt at tildele efter statens retningslinjer. Løsningen opfylder ikke ønsket om bevarelse af fisketrappen eller dele af fisketrappen. Omkostninger på 7-10,000 mio. kr. til realisering af scenarie 2 dækkes fuldt ud af staten.
- Scenarie 3 (bilag 4): Her fjernes fisketrappen helt, og der etableres et langt stryg, der vil give god mulighed for at se fisk vandre op i Uggerby Å. Der etableres en vandfaldstrappe, der giver vand, der falder ud over en

trappe. Vandfaldstrappen etableres som rekreativt element for at tilgodese ønsket om, at det er muligt at se "vandfald" og høre vandets brusen. Hvordan det kan se ud fremgår af visualisering i bilag 5 - dias 3 (før) og dias 4 (efter). Dette scenarie opfylder alle krav fra staten. Løsningen betyder dog, at Elværk og vandfaldstrappen skal deles om det vand, der er muligt at tildele til vandindtag efter statens retningslinjer. Det vil betyde, at kun en mindre del af vandet kan ledes over vandfaldstrappen. Omkostninger på 9-14,000 mio. kr. til realisering af scenarie 3 dækkes af staten. Vandfaldstrappen falder dog ikke inden for de omkostninger staten yder tilskud til. Hjørring Kommune skal derfor selv betale etableringen af vandfaldstrappen. En omkostning på ca. 0,200-0,300 mio. kr. Såfremt denne løsning vælges, skal omkostninger til vandfaldstrappen indarbejdes i de kommende års budgetter.

I alle 3 scenarier etableres en åben kanal til vandindtag til Elværket. En kanal, der endvidere anvendes til at sejle hen til den nuværende optagningsplads, hvorfra kanoen bæres hen til det nuværende sted, hvor kanoen sættes i Uggerby Å neden for elværket.

For alle 3 scenarier gælder, at de lever op til de meget stramme krav fra staten, om hvor meget vand der må tages fra Uggerby Å til el-produktion og en fisketrappe/vandfaldstrappe i scenarie 1 og 3. De 3 scenarier giver alle samme mulighed for el-produktion. Uanset hvilket af de 3 scenarier, der vælges, vil Elværket få en nedsat el-produktion. Staten giver imidlertid erstatning i 10 år til nettotabet ved reduktion i el-produktionen.

Det sidste møde i følgegruppen blev afholdt 21. maj 2019, hvor de 3 scenarier blev fremlagt. De 3 scenarier var blevet tilpasset efter dialog med følgegruppen. I følgegruppen har det ikke været muligt at opnå fuld enighed om, hvilke af de 3 scenarier, der kan bakkes op om. I følgegruppen har der været modstridende ønsker - således har dele af gruppen ønsket, at fisketrappen helt fjernes, mens andre i gruppen har ønsket, at fisketrappen bevares. Repræsentanter for Elværket har ønsket, at så meget vand som muligt kan gå til el-produktion. Udtalelser og kommentarer fra følgegruppen er samlet i bilag 6.

Projektet omfatter to faser: En forundersøgelse (forundersøgelse og detailprojekt) og en realisering. Forundersøgelsen har til formål at beskrive de mulige løsninger, og hvilke udfordringer, der er ved projektet. Arbejdet med forundersøgelsen og udarbejdelse af detailprojekt skal være færdigt senest 31. december 2019. Når forundersøgelsen er godkendt af staten, kan der søges om realisering.

Lovgrundlag

Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn.

Bekendtgørelse om indsatsprogram for vandområdedistrikter af 14. maj 2019.

Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandsområder og grundvandsområder af 14. maj 2019.

Vandløbsloven.

Økonomi

De økonomiske omkostninger i forbindelse med realisering af projektet afhænger af hvilket scenarie, der vælges at arbejde videre med. De samlede omkostninger er dog i størrelsesordenen 7-14,000 mio. kr., der dækkes fuldt ud via tilskud fra staten. I scenarie 1 og 3 vil staten dog ikke yde tilskud til etablering af henholdsvis akvadukt og vandfaldstrappe. De to elementer medfører en omkostning for Hjørring Kommune på 1-2,000 mio. kr. for etablering af akvadukt i scenarie 1 og 0,200-0,300 mio. kr. for etablering af en vandfaldstrappe i scenarie 3.

Omkostning til akvadukt i scenarie 1 og vandfaldstrappe i scenarie 3 vil først blive realiseret i 2021 eller 2022. Såfremt scenarie 1 eller 3 vælges, skal omkostninger til en akvadukt eller vandfaldstrappe indarbejdes i de kommende års budget.

Personalemæssige (herunder arbejdsmiljømæssige) konsekvenser

Projektet giver ikke anledningen til ændringer i den tildelte ressource til vandplanprojekter.

Miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser

Projektet vil give fri passage til 250 km vandløb opstrøms fisketrappen. Det vil på sigt medføre bedre fiskevand i hele Uggerby Å, og dermed øget lystfisker turisme. Det vil give anledning til, at flere kommer ud og bevæger sig i naturen, hvilket på sigt vil skabe øget sundhed, ikke kun lokalt.

Bilag

1. Opsummering scenarier Fisketrappen.

2. Scenarie 1.
3. Scenarie 2.
4. Scenarie 3.
5. Visualiseringer.
6. Følgegruppens forskellige holdninger.

Direktøren for Teknisk Forvaltning indstiller,

- at der vælges et af de 3 scenarier med henblik på realisering.

Beslutning

Teknik- og Miljøudvalget behandler først punktet 14. juni 2019.

Kim Bach deltog ikke i mødet.

Bilag

- Bilag_1_Opsummering_scenarier_fisketrappen_maj_2019
- Bilag_2_scenarie_1
- Bilag_3_scenarie_2
- Bilag_4_scenarie_3
- Bilag_5_visualiseringer
- Bilag_6_Følgegruppens_forskellige_holdninger_til_3_scenarier

Underskrifter

Søren Smalbro

Carsten Andersen

Mogens Bjerre

Laila Zielke

Børge Bech

Kim Bach

Michael Engbjerg
